

DŽUDO ILI ĐUDO, PA KAMPUĆIJA ILI KAMPUĆIJA I SLIČNI PROBLEMI

Članak J. Molovića objavljujemo u prvom redu zbog sklonidbe jer se u potpunosti slažemo da imenice *džudo*, *lota* treba sklanjati *džuda*, *lota*, *džudu*, *lotu*... Međutim pitanje *džudo*/*đudo*, *džiju*-*džicu*/*điju*-*đicu*, odnosno *du*-*dic*, a ovdje bismo mogli dodati i *Kampućija*/*Kampućija* nije tako jednostavno. Posrijedi je preuzimanje stranih riječi, dosadašnje i buduće. *Džudo* je već potpuno usvojen lik pa mislim da ga ne bi trebalo mijenjati. *Kampućija*/*Kampućija* može biti nešto drugo. *Kambodžu* smo pisali općenito sa *dž* ne pitajući kako se u Kambodži govori. Kad je promijenila ime, mi smo spontano počeli pisati *Kampućija*, ali su ubrzo naši novinari bili u *Kampućiji*, čuli da *Kampućijci* *č* izgovaraju kao naše *ć* i počeli pisati *Kampućija*. Primijenili su načelo da u stranoj riječi bude glas koji je bliže stvarnom izgovoru jezika iz kojega riječ potječe. Problem je u ovome: hoćemo li mi strane riječi s glasovima *dž*/*đ*, *č*/*ć*, pisati kako ih izgovara narod od kojega ta riječ potječe ili ćemo ih preuzimati samo s jednim glasom iz tih parova. Naime važan

razlog govori za ovo drugo rješenje. S glasovima *dž*/*đ*, *č*/*ć* imamo dosta problema u domaćim riječima pa te probleme ne valja nepotrebno umnažati.

Nove strane riječi pretežno preuzimamo glasovima *dž* i *č*, oni kao da se osjećaju neutralnijima, ne pitajući mnogo jesu li u izvornom jeziku bliže glasovima *dž*, *č* ili *đ*, *ć* pa bi bilo dobro da tako činimo i ubuduće. Nije vjerojatno da će nam u tim riječima zatrebati opreka *dž*/*đ*, *č*/*ć*, stranaca se ne tiče kako mi u toj pojedinosti preuzimamo njihove riječi, a mi time svoje probleme nepotrebno ne kompliciramo, nego ostvarujemo jednostavno pravilo: strane riječi preuzimamo sa *dž* i *č*.

Zato sam ja za *džudo*, *džiju*-*džicu* i *Kampućiju*. Ipak sam ove retke više napisao da ne zbunimo čitatelje Molovićevim rezolutnim zahtjevom za *đudo* i da potaknem i druge na raspravu o tom problemu, a ne da kažem odlučnu riječ. Valja samo napomenuti da sam tome problemu dao u jeziku dobru podlogu, da je N. Hodek pošla dalje, ali nitko više nije nastavio (v. XIII. godište). Sad je prilika.

Stjepan Babić

O JEZIČNOM DIJELU NOVOGA PLANA I PROGRAMA

Prijedlog novoga plana i programa osnovnoga i općeg odgoja i obrazovanja — Jezično-umjetničko odgojno-obrazovno područje.

Kad se kaže *novoga*, onda se odmah može zapitati što je novo na jezično-umjetničkom području.

Odgovor se nalazi u Objašnjenju gdje se kaže da je novo područje scenska umjetnost koja je integralni dio nastave umjetnosti. Dobro je što je i unesena u program jer je ona zaista integralni dio nastave umjetnosti, a posebno jezika i književnosti i čudno je što prije nije bila uključena u nastavni program, prije filmske umjetnosti, iako je praktički bila uključena jer je u književnosti

trebalo tumačiti dramska djela, u mnogim su se školama priređivale kazališne priredbe, a zatim su radio-drame i kasnije TV drame proširile vidike. Program odsjekâ jugoslavistike filozofskih i pedagoških fakulteta u SRH proširen je teatrologijom pa će nastavnici moći izvršavati osnovni zadatak »upoznavanja scenske umjetnosti da u učenika razvija interes prema scenskoj umjetnosti i gledanju scenskih djela. Usvajanje teatroloških pojmova pridonijet će osposobljavanju učenika za samostalno doživljavanje i analizu scenskog djela.«

U ostalom je novost u tome što se jače naglašava veća povezanost jezika i književnosti s likovnom i glazbenom umjetnosti, i s povijesti, iako to potpuna novost nije. To je bilo naglašavano već i u dosadašnjim programima pa se i pomišljalo da će sve umjetnosti moći predavati jedan nastavnik, i to